

De Veste

Nieuwsbrief

najaar 2024

Beste gemeenteleden,

Inmiddels kleuren de bladeren buiten flink rood en is de klok alweer een uur teruggezet. Hoog tijd voor een bericht vanuit de kerkenraad. De onderwerpen laten zich vangen in drie groepen:

- de organisatie van het kerkenwerk;
- ‘Geloven in de toekomst’;
- nieuwe initiatieven.

De organisatie van het kerkenwerk

Nieuwe ambtsdragers

Begin september namen we afscheid van twee leden van de kerkenraad. Arie-Jan Broere was zeven jaar lang ouderling-kerkrentmeester. Onvermoeibaar heeft hij zich ingezet voor vooral het onderhoud en de verduurzaming van ons kerkgebouw en de ruimte om het gebouw heen. Ook bovenwijks was hij actief, in het College van Kerkrentmeesters als voorzitter van de commissie Onderhoud. Dat De Veste met het logo aan de buitenzijde nu duidelijk als PKN-wijkkerk herkenbaar is, is in belangrijke mate zijn verdienste, en dat geldt ook voor de gebouwen van andere wijkkerken. Arjen Heijstek heeft zich vier jaar ingezet als jeugdouderling. Uiterst betrokken bij de activiteiten voor kinderen en tieners, en tijdens kerkdiensten regelmatig te zien als acteur in het kader van een projectthema. In gesprekken en vergaderingen wist hij vaak net een ander perspectief in te brengen. We danken hen hierbij nogmaals voor hun inzet.

We zijn ook blij dat er onlangs maar liefst vier mensen zijn bevestigd in het ambt en/of de bediening: Marieke Maassen en Gerard Boon als pastoraal ouderling, Martijn Quick als jeugdouderling en Gerrit Bloemhof als kerkrentmeester. We wensen hen veel wijsheid, creativiteit en ook veel plezier en inspiratie toe in hun nieuwe rol.

Iedere wijkkerkenraad is met twee mensen vertegenwoordigd in de Algemene Kerkenraad. Het is gebruikelijk dat zij daarin twee jaar zitting hebben. Erwin Warschauer (kerkrentmeester) gaat zijn tweede jaar in, Jos Koffijberg heeft met ingang van dit seizoen de plaats ingenomen van ds. David van Veen. Arjen Blacquièr blijft scriba, maar vervult die rol niet als vertegenwoordiger van De Veste. Tom Hage (Sint Jan) is sinds september de nieuwe voorzitter van de AK.

Pastoraal team

De komst van de drie nieuwe ouderlingen in de wijkkerkenraad valt ook samen met de start van een pastoraal team. Eveline de Rooij schrijft daarover:

“Pastoraat is een belangrijk onderdeel van kerk-zijn, ook in De Veste. Oorspronkelijk was het pastoraat georganiseerd per wijk, later per leeftijdscategorie. Toch merkten we de behoefte om ons pastorale model opnieuw tegen het licht te houden. Daarom heeft de kerkenraad afgelopen

seizoen uitgebreid de tijd genomen om met elkaar en met betrokkenen van toen en nu hierover in gesprek te gaan.

We ontdekten dat pastoraat veel breder is dan we dachten. Het begint bij oprechte aandacht voor elkaar, kan uitgroeien tot zorg, en gericht zijn op christelijke inspiratie. Pastoraat is daarmee niet alleen de taak van ouderlingen of predikant, maar eigenlijk van iedereen in de gemeente. Het kan georganiseerd worden via het pastorale team, maar kan ook ontstaan door initiatieven van gemeenteleden zelf.

Vanaf dit seizoen zijn we als één pastoraal team gezamenlijk verantwoordelijk voor alle facetten van het pastoraat. Een ouderling kan uiteraard wel een specifieke focus houden, maar het pastoraat is van ons allemaal. Neem gerust contact met ons op. Onze contactgegevens vind je terug in de Veste-app.”

Het pastorale team van De Veste:

- Gerard Boon (ouderling, accent op de ouderen)
- Freda ten Hooven (contactpersoon bezoekgroep ouderen)
- Marieke Maassen (ouderling, accent op de startersgroep)
- Martijn Quik (ouderling, met accent op de jeugd)
- Mirjam Quik (pastoraal medewerker)
- Eveline de Rooij (ouderling, algemeen aanspreekpunt)
- David van Veen (pastor, crisispastoraat)

Inzet van vrijwilligers

Een kerk drijft in hoge mate op de inzet van vrijwilligers. Wist u dat er in De Veste ruim 300 taken zijn, waarvoor maar liefst 185 vrijwilligers zich inspannen? Kerkrentmeester Marit van Vliet heeft dit geïnventariseerd en een groot aantal vrijwilligers persoonlijk gesproken. Dat vrijwilligerswerk wordt met veel liefde en toewijding gedaan, er is een groot gevoel van verantwoordelijkheid. Wel leven er ook zorgen: hoe houden we voldoende mensen voor de verschillende taken, bijvoorbeeld voor de bezoekgroep of de bardienst? Kunnen we het her en der ook anders organiseren? Waardering op zijn tijd doet goed. En daarom was het geweldig dat alle vrijwilligers op 12 oktober welkom waren voor een gezellige middag in De Veste. Marit toonde zich daar een uitstekende quizmaster! Alle vrijwilligers, en zeker ook Marit: bedankt!

Geloven in de toekomst

Deze zomer las ik ‘Herfsttij der middeleeuwen’, het beroemde boek van historicus Johan Huizinga. Daarin schetst hij de cultuur en geestesgesteldheid van de 14^e en 15^e eeuw. Die werden overheerst door ideeën, vormen en gewoonten uit voorgaande eeuwen die hun beste tijd hadden gehad. Toch werden ze nog steeds gekoesterd (denk aan het ridderideaal of het idee van een hiërarchische, door God gewilde ordening van de samenleving in standen), terwijl de wereld inmiddels flink was veranderd en nog zou veranderen. Ze boetten daardoor rap in aan betekenis, hun verval en verdwijnen was aanstaande.

Wat zal ooit, over tweehonderd jaar, een historicus over ónze tijd en onze ‘christelijke’ cultuur en instituties schrijven? ‘Herfsttij van het christendom’? ‘Nadagen van de kerk’? Ach, nu al liggen er stápels boeken over secularisering en kerkverlating. In zijn GoudAder-lezing op 10 oktober vatte prof. Erik Borgman deze ontwikkeling treffend samen: ‘*minder* gelovigen | die *minder* geloven | en aan hun geloof *minder* betekenis ontleen voor de rest van hun leven’ (ontleend aan de studie ‘God in Nederland 1966-2015’). Daar sta je dan, als hedendaagse kerkganger. Voor je het weet

ga je mee in het sombere beeld van herfst, neergang en verval, en word je depressief. Of je reageert juist op de tegenovergestelde manier: we komen in actie en doen er alles aan om het tij te keren, om mensen binnenboord te houden en de kerk aantrekkelijker te maken.

Het is de vraag of dit de juiste en meest gezonde reacties zijn. Moeten we niet éérs onderzoek doen wat er aan de hand is, binnen en vooral buiten de kerk? Om daarna, misschien met nieuwe ogen, naar de betekenis van geloof en kerk te kijken? Dat zijn precies ook de kernvragen van ons jaarthema 'Geloven in de toekomst', dat we dit seizoen op allerlei manieren aandacht geven.

GoudAder-lezing

Op die kernvragen had Erik Borgman een duidelijk en stellig antwoord: ja! Borgman is leken-dominicaan en gezaghebbend katholiek theoloog. Verwijzend naar uitspraken van het Tweede Vaticaans Concilie en paus Franciscus wees hij op het belang van de juiste volgorde der dingen: de kerk is in de eerste plaats *teken* (er zijn), pas daarna *instrument* (iets doen). 'Don't do something, stand there': ga tussen de mensen staan, luister, juist ook naar wie meestal niet gehoord worden, bid, studeer, zorg dat je weet wat er speelt in de wereld. En bezie die opnieuw door Gods ogen, vanuit de pijn van het kruis: dichtbij het lijden van armen, vluchtelingen en de schepping. Eerst contemplatie (opnieuw leren luisteren), pas dan actie. 'Hoe houden wij de kerk levend?' is de verkeerde vraag. Gevoed door het beeld van een 'dienende' kerk moet de vraag zijn: wat hebben wij de wereld te bieden? Waarbij de kerk zich ervan bewust is dat zij zin en betekenis van God ontvangt, en daardoor kan geven.

Als u tijd hebt, nodig ik u van harte uit de lezing van Borgman (nog eens) te beluisteren; de link staat op de website van De Veste. De volgende lezing is op 14 november, door Erik Renkema met als thema 'De rol van religie en levensbeschouwing bij de vorming van jonge mensen'.

De kerkenraad leest en leert

Het jaarthema loopt dit seizoen ook als een rode draad door de vergaderingen van de kerkenraad. Steeds nemen we minstens een half uur de tijd om hierover van gedachten te wisselen. Ter voorbereiding lezen we een hoofdstuk uit het boek 'Wachten op God' van Andrew Root. Ook Root waarschuwt voor het al te snel in de actiestand schieten. We gaan nog ontdekken wat hij daarvoor in de plaats stelt. Dit samen lezen is heel waardevol. Zo krijgen we nieuwe inzichten aangereikt, die gaan 'leven' door ze met elkaar te bespreken. Het geeft ons overleg in de kerkenraad verdieping (geloofsgesprek) en werkt bovendien verbindend. Misschien ook een idee voor andere (werk)groepen in de gemeente?

Gesprek met de toekomstcommissie van de AK

De algemene kerkenraad (AK) heeft een commissie aan het werk gezet die zich beraadt op de toekomst van PK Gouda. Dit najaar voert de commissie verkennende gesprekken met vertegenwoordigers van alle wijkkerkenraden, om te horen hoe zij tegen heden en toekomst van de kerk aankijken. Het gaat dan om de visie op kerk-zijn, het functioneren van de eigen wijkkerk (wat waarderen we, wat misschien minder) en de verwachtingen voor de komende tien à twintig jaar (o.a. demografie). Voor De Veste zal het moderamen dit gesprek voeren, maar ter voorbereiding daarop is de wijkkerkenraad een keer extra bijeengekomen. Het sluit naadloos aan op ons jaarthema 'Geloven in de toekomst'. De brainstorm leverde geen pasklare antwoorden, wel ideeën waarover we met de commissie in gesprek zullen gaan. Vanaf januari gaat de toekomstcommissie enkele scenario's uitwerken. Ze zal die toetsen bij drie klankbordgroepen, bestaande uit gemeenteleden uit de wijkkerken. Vanuit De Veste zijn Eleonore Karman, Arie-Jan Broere en Paul Ruijgrok bereid gevonden hierover mee te denken.

Nieuwe initiatieven

Aan nieuwe initiatieven geen gebrek. Ze borrelen op uit de gemeente en komen bijna altijd ook in de kerkenraad aan de orde. We verheugen ons over onder meer de volgende acties:

- *Beker-actie*: u heeft ze vast gezien of zelf al aangeschaft, de fraaie witte Veste-bekers met vrolijk gekleurd deksel, voorzien van de tekening van Mariëlla de Geus die ook in ons raam te zien is. De diaconie werkt aan een groene, duurzame kerk, deze beker draagt daaraan bij.
- *Bas Ragas*: velen van ons bezochten op 29 september de voorstelling 'In Gods naam' van Bas Ragas. Ze werd gesponsord door Oostpoort, Westerkerk en De Veste. De kerk stond garant voor 40 kaarten met korting, waarvan enkele met extra korting voor de jongeren. De Schouwburg zat nagenoeg vol, de voorstelling maakte indruk en was voer voor menig nagesprek. De Veste werd zelfs genoemd als aanleiding voor de voorstelling: producer ds Casper van Dorp, vroeg zich, terugrijdend van een preekbeurt in De Veste, af hoe hij ook mensen van buiten de kerk met verhalen over de Bijbel zou kunnen bereiken...
- *Lichtuur*: op 2 november - Allerzielen - openden we ons gebouw voor iedereen van binnen en buiten De Veste om dierbare overledenen te gedenken en een kaarsje op te steken. Het werd georganiseerd door de liturgiecommissie. We volgden hiermee het voorbeeld van de Ontmoetingskerk en trokken samen op in de communicatie. De bijeenkomst werd goed bezocht en door veel bezoekers positief gewaardeerd.
- *Adventskalender - Onderweg naar kerst*: een werkgroep is hard bezig om ervoor te zorgen dat er iedere dag in de Adventstijd ergens iets te doen is op weg naar kerst. Zo is er een muzikavond in de Vaste Burcht en gaat een aantal mensen o.l.v. Ruud Buitink kerstliederen zingen in verpleeghuizen. Veel gemeenteleden stellen overdag of 's avonds hun huis open voor een gesprek, wandeling of een activiteit die nog een verrassing blijft. Er worden nog enkele mensen gezocht die dat ook willen doen, vooral op een van de avonden.
- *Een expositie over de psalmen*, met werken van grafisch kunstenaar Jedi Noordegraaf, waarvan er vijf een relatie hebben met ons jaarthema en gaan over vijf Bijbelse woorden over de toekomst. De expositie staat volgend jaar ook centraal in de kunstviering.

Er gebeurt nog veel meer, denk aan de slaapzakkenactie van de diaconie, de Thomas- en Taizé-vingeringen, of de vredesvlag die we tijdens de Vredesweek opnieuw hesen.

Een praktisch punt: soms krijgen we de vraag waarom de ouderling van dienst niet óók het bezorgadres noemt bij de vraag wie na de viering de bloemen wil bezorgen; dan weet je of het bij jou in de buurt is. Helaas mag dat niet, omdat de viering wordt uitgezonden en enige tijd online blijft staan. En dan gelden de wettelijke regels voor bescherming van persoonsgegevens (AVG).

Tot slot

In ons beleidsplan hebben we afgesproken in drie richtingen kerk te willen zijn: naar boven, naar binnen en naar buiten. Op al die vlakken zijn we actief, zo blijkt. Erik Borgman heeft het overigens niet zo op 'beleidsplannen' in de kerk: zo doet de kerk hetzelfde als wat bedrijven en besturen doen, en gaat ze mee in de gedachte dat alles maakbaar is. Maar veel valt niet te plannen. De kerk moet juist anders zijn en oog hebben voor het onverwachte, voor wat ons toevalt. De vraag is niet: hoe gaat de kerk de toekomst in, maar: hoe ontvangen we de toekomst - die van God is - in de kerk? Stof tot nadenken dus. Of liever, in de woorden van Borgman: tot contemplatie.

Hartelijke groet, Jos Koffijberg (voorzitter wijkkerkenraad)